

Z kroniki naukowej

SPRAWOZDANIE Z WALNEGO ZEBRANIA CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA INSTYTUT ZACHODNI

W dniu 15 listopada 2002 r. w pawilonie 23 na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyło się Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Instytut Zachodni.

W pierwszej części Walnego Zebrania miało miejsce III Wielkopolskie Forum Klubów Europejskich. Trzecia edycja tego przedsięwzięcia zgromadziła prawie siedmiuset uczestników, w tym głównie młodzież licealną i gimnazjalną, z całej Wielkopolski. Centralnym punktem Forum była moderowana przez red. Ninę Nowakowską dyskusja panelowa „Polska do Unii z kompleksami czy bez?“, w której wzięli udział: dziekan Wydziału Teologicznego UAM ks. prof. Paweł Bortkiewicz, prof. Bogdan Koszel z Instytutu Zachodniego, zastępca ambasadora Ambasady Wielkiej Brytanii Tim Simmons oraz zastępca ambasadora Ambasady Szwecji Jan Amberg. W załączeniu do panelu odbyła się debata z udziałem zgromadzonej młodzieży. Ponadto w ramach Forum wystąpili: prezes MTP Bogdan Zalewski, marszałek województwa wielkopolskiego Stefan Mikołajczak, sekretarz stanu Hesji w rządzie federalnym dr Johannes Beermann. Na zakończenie spotkania odbyła się część artystyczna, w tym multimedialna prezentacja prac studentów poznańskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz przegląd piosenki europejskiej młodzieży szkół poznańskich. W zgodnej opinii uczestników III Wielkopolskie Forum Klubów Europejskich było przedsięwzięciem niezwykle udanym i pożytecznym.

W drugiej części zjazdu odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze. Spotkanie otworzył przewodniczący Kuratorium Stowarzyszenia Instytut Zachodni prof. Bohdan Gruchman. Przywitał on wszystkich zebranych oraz zaproponował przyjęcie ustalonego porządku obrad. Wniosek ten został jednomyślnie zaaprobowany. Do prezydium Walnego Zebrania przewodniczący Stowarzyszenia zaproponował dyrektor Instytutu Zachodniego prof. Annę Wolff-Powęską oraz prof. Andrzeja Saksona. Kandydatury te zostały przyjęte jednomyślnie. Na protokolanta powołano mgra Bartłomieja Wróblewskiego.

Zgodnie z porządkiem obrad przewodniczący Kuratorium B. Gruchman przedstawił zebrany sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia w latach 1999-2002. W związku z faktem, iż działalność Wielkopolskiego Centrum Informacji Europejskiej zaprezentowana została osobno, w swoim wystąpieniu skoncentrował się na pozostałych aspektach funkcjonowania Stowarzyszenia. B. Gruchman wskazał przede wszystkim na fakt, że w związku ze zmianą prawa stowarzyszeń musiały zostać uregulowane podstawy prawne istnienia Stowarzyszenia i konieczna była jego ponowna rejestracja. W czasie minionej kadencji Kuratorium Stowarzyszenia zbierało się sześciokrotnie. W latach 2000 i 2001 odbyły się także połączone z dyskusjami panelowymi i referatami Walne Zebrania Członków Stowarzyszenia. Przewodniczący Kuratorium podkreślił, że Stowarzyszenie kilkakrotnie zwracało się z wnioskami do KBN-u o dofinansowanie wydawania „Przeglądu Zachodniego” i innych publikacji Instytutu oraz konferencji międzynarodowej „Społeczeństwo i państwo w XXI wieku. Drogi i bezdroża

demokracji". Ponadto udało się uzyskać od Urzędu Marszałkowskiego oraz Międzynarodowych Targów Poznańskich około 100 tys. złotych na działalność Stowarzyszenia.

W dalszej kolejności dyrektor afiliowanego przy Stowarzyszeniu IZ Wielkopolskiego Centrum Informacji Europejskiej mgr Dariusz Jedliński przedstawił sprawozdanie dotyczące działalności Centrum w latach 1999-2002. Dyrektor Centrum przypomniał, że Wielkopolskie Centrum Informacji Europejskiej powstało jesienią 1999 r., a już w grudniu 1999 r. uzyskało status Regionalnego Centrum Informacji Europejskiej w sieci organizowanej przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej. Jego podstawowym zadaniem jest udzielanie bieżącej informacji mieszkańcom regionu na temat integracji europejskiej. Od początku funkcjonowania Centrum prowadzi niezwykle ożywioną działalność, czego wyrazem jest także to, że od chwili swego powstania odwiedziło je już kilka tysięcy osób, a wiele tysięcy telefonicznie i poprzez Internet uzyskało za jego pośrednictwem poszukiwane informacje. Wielkopolskie Centrum Informacji Europejskiej podjęło wiele inicjatyw edukacyjnych i promujących integrację europejską na terenie całego województwa poznańskiego. Przedstawiciele Centrum uczestniczyli wielokrotnie z okolicznościowymi prelekcjami w uroczystych otwarciach kolejnych klubów europejskich, organizowali szkolenia i konferencje o tematyce europejskiej dla różnych grup zawodowych i społecznych (m.in. działacze samorządowych, nauczycieli, przedsiębiorców, rolników) oraz zainicjowali powstanie Wielkopolskiego Forum Klubów Europejskich. Z uwagi na całokształt swojej działalności Wielkopolskie Centrum Informacji Europejskiej zostało wyróżnione w roku 2001 przez Sekretarza Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej jako jedno z trzech najlepiej funkcjonujących Regionalnych Centrów Informacji Europejskiej. Zdaniem dyrektora D. Jedlińskiego wszystkie inicjatywy Centrum udało się zrealizować mimo utrzymującej się trudnej i niestabilnej sytuacji finansowej. Odnosząc się do perspektyw funkcjonowania Centrum w najbliższych latach, wskazał na konieczność podjęcia starań w celu powiększenia siedziby oraz uzyskania stałego finansowania co najmniej dwóch etatów, a także nawiązania ściślejszej współpracy z innymi instytucjami zajmującymi się problematyką europejską.

Zgodnie z porządkiem obrad, kolejnym punktem Walnego Zebrania było sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia przedstawione przez jej przewodniczącego red. Longina Marchlewicza. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na formalny brak skarbnika Stowarzyszenia oraz zaproponował wyodrębnienie składek członkowskich z funduszy związanych z funkcjonowaniem Wielkopolskiego Centrum Integracji Europejskiej. Na zakończenie L. Marchlewicz wystąpił z wnioskiem o udzielenie absolutorium dla ustępującego Kuratorium.

W dalszej części Walnego Zebrania odbyła się żywa dyskusja nad przedstawionymi sprawozdaniami, w której tematem dominującym była działalność Wielkopolskiego Centrum Informacji Europejskiej. Uczestnicy dyskusji zgodnie podkreślali imponujący dorobek Centrum, które mimo trudnych warunków finansowych poszczycić się może bardzo różnorodną działalnością i licznymi osiągnięciami, czego bezsprzecznym dowodem jest także sukces III Wielkopolskiego Forum Klubów Europejskich (prof. Andrzej Sakson, prof. Andrzej Mízgalski, prof. Bohdan Gruchman, prof. Jerzy Kozłowski). Z drugiej jednakże strony wielokrotnie poruszana była kwestia trudności finansowych, z którymi Centrum musi się zmagać i związanego z tym permanentnego zagrożenia samej jego egzystencji (dr Krystyna Sikorska-Dzięgielewska, prof. Jadwiga Kiwerska). Wskazano przy tym na fakt, iż instytucje posiadające środki finansowe na ten cel, jak np. Urząd Marszałkowski i UAM same tworzą komórki organizacyjne o podobnym profilu (Dariusz Jedliński). Odnosząc się do możliwości wspierania działalności Centrum poprzez Instytut Zachodni, zwrócono uwagę, iż możliwa jest pomoc merytoryczno-naukowa. Jednocześnie jednak w chwili obecnej nie ma możliwości wsparcia finansowo-organizacyjnego, w szczególności zaś nie ma wolnych przestrzeni lokalowych, które mogłyby zostać udostępnione bezpłatnie (A. Wolff-Powęska, J. Kiwerska). Z ogólną akceptacją spotkała się inicjatywa prowadzenia intensywnego lobbyngu członków Stowarzyszenia na rzecz Centrum (A. Sakson, D. Jedliński). B. Gruchman podsumowując dyskusję nad sprawozdaniami podkreślił, iż dynamiczna działalność

Centrum przerosła możliwości finansowo-organizacyjne Stowarzyszenia. W związku z tym konieczne może być nawiązanie ścisłej współpracy z jedną z innych instytucji zajmujących się problematyką europejską w naszym regionie. Wskazał przy tym z jednej strony na instytucje rządowe i samorządowe (Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski, Prezydent Poznania), z drugiej zaś na poznańskie uczelnie (UAM, AE).

Realizując kolejny punkt porządku obrad Walnego Zebrania, prowadzący spotkanie zarządził głosowanie w sprawie udzielenia absolutorium dla Kuratorium Stowarzyszenia. Wniosek o udzielenie absolutorium, przy dwóch głosach wstrzymujących się, został przyjęty.

Przewodniczący Stowarzyszenia poinformował zebranych o wpłynięciu czterech nowych deklaracji członkowskich. Ze swojej strony przedstawił postać dyrektora Biura Informacji Europejskiej przy Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu Floriana Buksa. Dr Hanka Dmochowska zaprezentowała kandydatury dr Marii Wagińskiej-Marzec oraz dra Krzysztofa Malinowskiego. K. Sikorska-Dzięgielewska przedstawiła natomiast osobę dr Natalii Jackowskiej. Wszystkie kandydatury zaopiniowane zostały *par excellence* pozytywnie i zostały jednomyślnie przyjęte w poczet członków Stowarzyszenia.

Następny punkt porządku obrad stanowił wybór nowego Kuratorium oraz Komisji Rewizyjnej. Przez ustępujące władze Stowarzyszenia zgłoszone zostały kandydatury dotychczasowych członków Kuratorium: B. Gruchmana, D. Jedlińskiego, A. Mizgajskiego oraz A. Saksona. Ponadto B. Gruchman zaproponował również osobę Floriana Buksa, a K. Sikorska-Dzięgielewska prof. Marię Zmierczak oraz N. Jackowską. Kuratorium Stowarzyszenia wysunęło na członków Komisji Rewizyjnej: dr hab. Piotra Kalkę, dr Ilonę Romiszewską oraz L. Marchlewicza. Wszyscy zgłoszeni wyrazili zgodę na kandydowanie do władz Stowarzyszenia. Przewodniczący obrad zaproponował na członków Komisji Skrutacyjnej Jadwigę Kiwerską oraz mgr Marię Zaborowską. Zgromadzeni jednomyślnie zaakceptowali ten wniosek.

W wyniku przeprowadzonych wyborów wymaganą większością głosów wybrani zostali do Kuratorium Stowarzyszenia: Florian Buks, Bohdan Gruchman, Natalia Jackowska, Dariusz Jedliński, Andrzej Mizgajski, Andrzej Sakson, Maria Zmierczak, a do Komisji Rewizyjnej: Piotr Kalka, Ilona Romiszewska, Longin Marchlewicz.

W ramach kolejnego punktu porządku obrad A. Wolff-Powęska poinformowała zebranych o działalności Instytutu Zachodniego w ostatnim okresie oraz o przygotowaniach do obchodów Jubileuszu 60-lecia istnienia. Przypomniała, iż interdyscyplinarna praca naukowo-badawcza Instytutu zgodnie z hasłem programowym: „Polska, Niemcy, Europa” koncentruje się na szeroko pojętej problematyce niemcoznawczej oraz integracji europejskiej. Zwróciła jednakże uwagę, że zgłoszony, w kontekście zmieniających się warunków funkcjonowania instytucji naukowych, przez Instytut Zachodni wniosek o przekształcenie w Państwowy Instytut Badawczy wiąże się z koniecznością dokonania pewnych przewartościowań w zakresie prowadzonych prac badawczych. Praca naukowa Instytutu będzie musiała służyć w większym stopniu niż dotychczas potrzebom praktyki. Na trzy grupy problemów położony zostanie szczególnie nacisk: Niemcy i ich partnerzy, stosunki transatlantyckie oraz bilateralne kontakty Niemcy-USA, Niemcy-Francja oraz Niemcy-Rosja.

W drugiej części swego wystąpienia dyrektor Instytutu Zachodniego poinformowała o działaniach przygotowujących zbliżający się jubileusz. Wskazała na mającą uświetnić obchody 60-lecia istnienia okolicznościowy cykl wydawniczy: Z dziejów Instytutu Zachodniego w ramach serii Biblioteki „Przeglądu Zachodniego”. Ukazały się już pierwsze publikacje: wspomnienia żony jednego z współzałożycieli Instytutu Haliny Kiryłowej Sosnowskiej pt. *Gościńce i rozstajne drogi* oraz monografia dra Zbigniewa Mazura *Antenaci. O politycznym rodowodzie Instytutu Zachodniego*. Ponadto prowadzone są starania o zaproszenie na obchody jubileuszu wielu przedstawicieli świata nauki, kultury i polityki, a także o pozyskanie sponsorów. A. Wolff-Powęska wyraziła nadzieję, że fakt objęcia patronatu nad jubileuszem przez prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego przyczyni się do uświetnienia obchodów i nadania im odpowiedniej rangi.

Przechodząc do ostatniego punktu obrad – wolnych głosów i wniosków, B. Gruchman w podsumowaniu przebiegu Walnego Zgromadzenia, wskazał, że do najważniejszych zadań Stowarzyszenia w ciągu rozpoczynającej się kadencji należeć będzie z jednej strony dalsze wspomaganie i patronat nad Wielkopolskim Centrum Informacji Europejskiej, z drugiej zaś aktywna współpraca i pomoc Instytutowi Zachodniemu w organizacji Jubileuszu 60-lecia istnienia. L. Marchlewicz zaproponował opracowanie Deklaracji Ideowej Stowarzyszenia. Pomysł ten spotkał się z poparciem przewodniczącego obrad. H. Dmochowska zgłosiła w kontekście zbliżającego się jubileuszu propozycję opracowania historii Stowarzyszenia oraz zwróciła się do zebranych z apelem o podjęcie się wykonania tego zamierzenia. Wyrażono podziękowania dla wszystkich osób zaangażowanych w prace Stowarzyszenia. Wobec wyczerpania porządku obrad przewodniczący zamknął Walne Zebranie.

Bartłomiej P. Wróblewski

